

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Конституційного, адміністративного та трудового права
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАКОНОДАВЧА ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Право
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 081 Право
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 08 Право
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

Викладач д.ю.н, професор ПАЛЬЧЕНКОВА ВІКТОРІЯ МИХАЙЛІВНА

м. Запоріжжя 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ВК Законодавча політика української державності (вибірковий компонент)
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Викладач	Пальченкова Вікторія Михайлівна Посада : професор кафедри конституційного, адміністративного та трудового права Науковий ступінь, вчене звання : доктор юридичних наук, професор
Контактна інформація викладача	телефон викладача +38(050)7789341 E-mail викладача palvik1900@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Згідно до розкладу занять – https://zp.edu.ua/yurydychnyy-fakultet ; Дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/ Відеоконференції на платформі Zoom (індивідуальні та колективні) Ідентифікатор конференції: 650 218 9063 Код доступу: 7jRRaw; Посилання : https://us04web.zoom.us/j/6502189063?pwd=R3lGbCtac2xHbTJvM2RwR3ZFU3liZz09
Обсяг дисципліни	Кількість годин - 90, кредитів – 3 кредити, розподіл годин: лекції - 14, семінари - 14, самостійна робота - 62, вид контролю – залік
Консультації	Консультативна допомога здобувачу освіти надається у таких формах: особиста зустріч викладача і здобувача освіти за графіком консультацій (не менш ніж 1 раз по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю) Графік консультацій - https://zp.edu.ua/yurydychnyy-fakultet ; - відеоконференція на платформі zoom (індивідуальні або колективна); - листування за допомогою електронної пошти palvik1900@gmail.com ; - відеозустрічі, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber та Telegram (за графіком консультацій); спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів). Згідно з графіком консультацій

2. Пререквізити і постереквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити – фундаментальні, спеціальні та галузеві юридичні дисципліни, зокрема: Історія держави і права України (Історія України), Теорія держави і права, Конституційне право України, Конституційно-процесуальне право, Розробка науково-правових проєктів та управління ними, Теорія нормотворчості; постереквізити – дисципліна «Законодавча політика української державності» сприятиме виконанню власного якісного наукового дослідження, результати якого повинні ґрунтуватися на науковому історико-правовому підґрунті, що матиме теоретичне та практичне значення у галузі права.	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Законодавча політика української державності» укладена відповідно до освітньої програми підготовки доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право і охоплює основні історико-правові проблеми, що мають місце в законодавчій політиці української державності, історико-правові передумови та причини реформування правової системи України, передумови прийняття та зміст основних джерел українського права (еволюцію звичаєвого права, акультурацію європейських джерел права) характерних для різних історичних періодів). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати : Інтегральна компетентність : здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. - загальні компетентності : ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність розробляти проєкти та управляти ними. ЗК5. Здатність розв’язувати комплексні проблеми у сфері права на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору - фахові компетентності: СК1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей. СК2. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською мовою, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень. СК3. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК5. Здатність виокремлювати, систематизувати та аналізувати актуальні проблеми, пов’язані з творенням, реалізацією та застосуванням права, здійснювати порівняльний (синхронний та діахронний) аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності. СК8. Здатність розробляти проєкти нормативно-правових та правозастосовних актів, здійснювати експертну діяльність та надавати висновки спеціаліста у сфері права. СК9. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності. СК10. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них механізми розв’язання. <i>ДСК Здатність використовувати й застосовувати методи, способи й засоби правових процесів для моніторингу, аналізу, оцінки й прогнозування розвитку правової дійсності на основі набутого історико-правового досвіду (ДСК).</i> Очікувані результати навчання з дисципліни :	

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною мовою, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН3. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН5. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН6. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосовувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

ДРН. Реалізовувати набуті історико-правові знання для критики антинаукової історіографії, починаючи з викриття нормандської лжетеорії походження держави Русь і закінчуючи показом неспроможності російської історичної пропаганди.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є продовження формування загальних та спеціальних компетенцій, необхідних для здійснення майбутньої професійної діяльності на основі вивчення історико-правового досвіду здійснення законодавчої політики на різних етапах української державності.

5. Завдання вивчення дисципліни

Формування широкого загального культурного та професійного юридичного світогляду, необхідного сучасному юристові.

Навчання здобувача освіти на історичному матеріалі аналізувати законодавчу політику української держави.

Виховання на основі історико-правового досвіду, зокрема у сфері законодавчої політики української державності, у молоді почуття патріотизму.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху середньовіччя та нової історії

Тема 1. Поняття законодавчої політики та її місце у внутрішній політиці Української держави

Тема 2. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху середньовіччя (IX – середина XVII ст.ст.)

Тема 3. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху нової історії (середина XVII ст.- початок XX ст.)

Змістовний модуль 2. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху новітньої історії

Тема 4. Законодавча політика Української держави в період національно-визвольних змагань (1917-1920 рр.)			
Тема 5. Законодавча політика Української радянської держави (1917-1991 рр.)			
Тема 6. Законодавча політика незалежної України (1991-2016 рр.).			
7. План вивчення навчальної дисципліни			
№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття законодавчої політики та її місце у внутрішній політиці Української держави	Лекція, семінар, самостійна робота	4/2/10
2	Тема 2. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху середньовіччя (IX – середина XVII ст.ст.)	Лекція, семінар, самостійна робота	2/2/12
3	Тема 3. Історія законодавчої політики на українських землях в епоху нової історії (середина XVII ст.- початок XX ст.)	Лекція, семінар, самостійна робота	2/2/10
4	Тема 4. Законодавча політика Української держави в період національно-визвольних змагань (1917-1920 рр.)	Лекція, семінар, самостійна робота	2/2/10
5	Тема 5. Законодавча політика Української радянської держави (1917-1991 рр.)	Лекція, семінар, самостійна робота	2/2/10
6	Тема 6. Законодавча політика незалежної України (1991-2023 рр.)	Лекція, семінар, самостійна робота	2/4/10
Всього			14/14/62
8. Самостійна робота			
Самостійна робота здобувачів освіти передбачає виконання завдань до семінарів, підготовки доповідей, рефератів, презентацій на вибір за відповідними темами курсу з урахуванням теми дисертаційного дослідження			
З метою самостійного вивчення опрацювання частини програмного матеріалу з курсу «Законодавча політика української державності», поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять здобувачі освіти мають виконувати індивідуальні завдання . Індивідуальні завдання з зазначеного курсу заплановано двох видів:			
1. ІЗ – індивідуальне завдання спрямоване на підготовку тез доповіді на наукові конференції, круглі столи та інші наукові заходи за проблематикою курсу та дисертаційного дослідження.			
2. ІНавчДЗ – семестрове індивідуально-навчальне дослідне завдання спрямоване на дослідження, узагальнення та реферативний опис становлення, розвитку та функціонування обраного здобувачем освіти предмету дисертаційного дослідження у конкретний історичний період в хронологічній послідовності			
9. Форми та методи контролю			
Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та аспіранта, спрямована на засвоєння аспірантами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток. Метод навчання є способом керівництва пізнавальною діяльністю аспірантів, що має виконувати три функції: навчальну, виховну та наукову.			
Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Аспіранти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури. Аспіранти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в межах репродуктивного (відтворюючого) мислення. Цей метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації. Репродуктивний метод . Діяльність аспірантів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність аспірантів за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю. Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передуює репродуктивному).			
Метод проблемного викладу . Науково-педагогічний працівник до викладу матеріалу			

ставити проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб вирішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Аспіранти стають свідками й співучасниками наукового пошуку, не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки науково-педагогічного працівника.

Частково-пошуковий, або евристичний, метод. Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими аспірантами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу здобувачів освіти. Аспіранти самостійно вивчають літературу, джерела, пам'ятки права, виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання). У цьому методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності. Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції. Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Метод моделювання та екстраполяції. Моделювання педагогічних ситуацій – це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємовідносини між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом викладача, тобто штучно.

Метод дистанційного навчання. Підготовка презентацій, самостійне опрацювання відеолекцій, виконання тестових завдань.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів освіти, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань аспірантів здійснюється за 100-бальною системою. Критерієм успішного підсумкового оцінювання навчання аспіранта є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом засвоєння навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних показників від 60 до 100 балів

Кожна тема курсу оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий контроль	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	залік	<u>T.1+2+3+4+5+6</u>
100 балів	100 балів	100 балів	100 балів	100 балів	100 балів	Середньозважена оцінка за всіма темами курсу	6 = 100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для заліку	
60 – 100	зараховано	
1-59	не зараховано	

11. Політика курсу

Спрямована на засвоєння знань про формування законодавчої політики української державності, основні об'єктивні закономірності суспільного розвитку, які впливають і враховуються при її розробці; поняття, задачі, предмет української законодавчої політики, її

джерела та типи, принципи, теорії та реалізацію; основні етапи розвитку законодавчої політики української державності; як відбувається зміна основних форм права і держави, їх вплив на законодавчу політику української державності; сутність впливу історико-правових знань на формування світогляду особи.

Передбачає набуття навичок ефективно вирішувати поставлені спеціальні завдання, керуючись прикладами і навичками набутими на заняттях з історії законодавчої політики української державності; згідно з принципом історизму аналізувати будь яке явище, виходячи з того, чим це явище було, чим є нині й чим воно може стати внаслідок реалізації існуючої тенденції, розглядати його у зв'язку та взаємодії з іншими явищами, з огляду на конкретний досвід історії; застосовувати порівняльно-історичні знання в ході законотворчої діяльності й експертної оцінки законів; давати морально-правову оцінку своїм вчинкам та діям інших людей, спираючись на знання історичних прикладів.

Вітається креативна ініціатива здобувачів вищої освіти, коли за власною ініціативою готуються доповіді (презентації) до тем семінарських занять, опрацьовуються поглиблено окремі лекційні теми або питання, самостійне обрання індивідуального науково-дослідного завдання, науковий та творчий підхід до його виконання, висловлювання власного бачення проблем законодавчої політики української державності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти юридичного факультету передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності визначених Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізької політехніки» від 29.06.2021 р. (Див. URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf).

